

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΔΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Β. ΠΑΠΟΥΛΙΑ
Αντιπρόεδρος: Σ. ΤΡΩΙΑΝΟΣ
Γεν. Γραμματέας: Α. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ-ΖΑΦΡΑΚΑ
Ταμίας: Θ. ΚΟΡΡΕΣ
Μέλη: Μ. ΝΥΣΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΙΕΛΕΚΙΔΟΥ
Μ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ-ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
Κ. ΠΙΤΣΑΚΗΣ
Β. ΚΟΝΤΗΣ
Π. ΚΑΤΣΩΝΗ

Υπεύθυνοι έκδοσης
Α. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ-ΖΑΦΡΑΚΑ
Θ. ΚΟΡΡΕΣ

Επιμέλεια: Μαρία Γκέκα

Στοιχειοθεσία: Όλγα Αντωνιάδου
Εκτύπωση: TYP OFFSET
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Μάκης Τρικαλιάρης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΑ' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

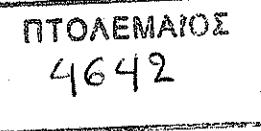
26 - 28 Μαΐου 2000

Πρακτικά

Θεσσαλονίκη 2001

DF
802
PB7
2001

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντώνιος Β. Βράκας
Η ιστορική και πολιτική διάσταση της Ανδρούμάχης του Ευφυπίδη

11

Σωτήρης Γ. Γιάτσης
Ερωτήματα σχετικά με τη χωροταξικότητα των αθλητικών χώρων
της Ελληνικής, Ρωμαϊκής και Βυζαντινής Αρχαιότητας

21

Ε. Χριστοπούλου-Αλετρά
Η σημασία των σωματικού βάρους όπως αυτή διατυπώνεται
στις ιπποκρατικές πραγματείες

39

Παναγιώτης Ά. Αραμπατζῆς
Δύο δνόματα Χριστιανῶν Γυναικῶν
Παραδόσεις περὶ αὐτῶν καὶ αἱ ἡμερομηνίαι ἔορτῆς των

47

Βασίλειος Κ. Σπανός
Πληροφορίες για την περιοχή της Μητροπόλεως των Γρεβενών
στην πρόθεση 421 της I. M. Μεγάλου Μετεώρου (1592/93 - 19ος αι.)

69

Αστέριος Αθ. Μπουζιάς
Το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης στην οθωμανική
αυτοκρατορία

85

Ιωάννης Α. Παπαδριανός
Η πολιτική σκέψη του Ρήγα Βελεστινλή

103

Ελπίδα Κ. Βόγλη
'Πολίται της αναγεννηθείσης Ελλάδος': Τα κριτήρια της ελληνικής
ιθαγένειας στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας, 1821-1828

113

Θανάσης Χρήστου
Το πρώτο σχέδιο για την αποξήρανση της Κωπαΐδας (1833)
μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους (1830) και ο εμπνευστής του
Friedrich von Thiersch

131

Γεώργιος Ν. Λεοντίσηνς

*Έναρξη λειτουργίας του Κολεγίου της Κέρκυρας και η νέα αντίληψη
και πρακτική για την παιδεία και την εκπαίδευση*

141

Μ. Γ. Βαρβούνης

*Σαμιακές ειδήσεις από τη βιβλιοθήκη της Ι. Μονής Αγίου Ιωάννου
Θεολόγου της Πάτμου*

159

Μ. Γ. Βαρβούνης

*Οι τοπικές σπουδές στην Ελλάδα, τέλη 19ου - αρχές 20ού αιώνα
Ανάμεσα στην Ιστορία και τη Λαογραφία*

173

Νίκα Πολυχρονοπούλου-Κλαδᾶ

*Πολιτικά και στρατιωτικά ένδιαφέροντα του Παύλου Μελᾶ.
Η άλληλογραφία του με τὸν Ἀλέξανδρο Κοντούλη
(Οκτώβριος 1896 - Δεκέμβριος 1898)*

189

Βαμβακίδου Ιφιγένεια

*Φωτογραφικό αδημοσίευτο υλικό από τη Βιβλιοθήκη
του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Αδριανούπολης (1872-1996):
Η συμβολή του στη διδακτική της σύγχρονης Βαλκανικής ιστορίας*

209

Ρωξάνη Δ. Άργυροπούλου

*Η φιλοσοφική θεμελίωση τῆς ιστορικῆς συνέχειας τοῦ ἐλληνισμοῦ
στὸν 19ο αἰώνα. Θ. Καρούσος-Π. Βράλας-Άρμένης*

215

Μάμαλος Γεώργιος-Σπυρίδων

Η απέλαση του Πατριάρχη Κωνσταντίνου ΣΤ'

223

Στάθης Ν. Κεκρίδης

*Το ελληνόγλωσσο αρχείο του Μάρκο Μπαλαμπάνωφ
(Marko Dimitriev Balabanov, 1837-1921)*

231

Αντώνιος Ι. Ιωαννίδης - Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέστης

*Πολιτική, οικονομική, επιπαιδευτική, εκκλησιαστική και νυγειονομική κατά
σταση στη Σαμοθράκη κατά το τέλος του 19ου αιώνα με βάση ανέκ
δοτα κείμενα του ιατροφιλοσόφου Νικολάου Β. Φαρδύ (1853-1901)*

243

Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέστης

Η ελόνοσία και ο ανθελονοσιακός αγώνας στην Ελλάδα

271

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χρήστος Π. Ίντος

*Ανέκδοτα έγγραφα για τη Μονή Καραδάγ
Τέλη του 19ου - Αρχές του 20ου αιώνα*

297

Τιμόθεος Ι. Τιμοθεάδης

Τηνιακή Αδελφότης εν Σμύρνη 1909

307

Σοφία Ηλιάδου-Τάχου

*Το ανέκδoto μαθητολόγιο του Γυμνασίου και Σχολαρχείου
του Μοναστηρίου των ετών 1911-1913*

321

Αρετή Τούντα - Φεργάδη

Η ατυχής Ε΄ Βαλκανική Διάσκεψη

349

Λάμπρος Φλιτούρης

*O Octave Merlier και ο ρόλος του στην προώθηση
των ελληνογαλλικών πολιτισμικών σχέσεων (1925-1961)*

381

Κωνσταντίνος Τοιούμης

*Προβλήματα εκπαίδευσης μειονοτήτων κατά το μεσοπόλεμο:
Η περίπτωση των μουσουλμάνων Τσάμηδων της Θεοποωτίας*

395

Δημήτρης Κόκορης

*Mία όψη του ξητήματος της προλετεαριακής λογοτεχνίας
στη δεκαετία του 1930*

411

Στράτος Δορδανάς

Αντίποινα των γερμανικών αρχών Κατοχής στη Μακεδονία το 1941

421

Χρήστος Καρδαράς

*Η δράση της αντιστασιακής οργάνωσης "Μπουμπουλίνα"
της Λέσιας Καραγιάννη (1941-1944)*

441

Γεώργιος Αντωνίου

*Οι αντιλήψεις των αγωνιστών της αντίστασης για τη σημασία
του πρώμου σοσιαλισμού στην ανάπτυξη του ΕΑΜ:*

H περίπτωση του Βοΐου

459

Σπυρίδων Σφέτας

Ελληνο-γιουγκοσλαβικές διαπραγματεύσεις για τη μεταπολεμική

τάξη στα Βαλκάνια: Το ελληνο-γιουγκοσλαβικό σύμφωνο
Βαλκανικής Ένωσης της 15ης Ιανουαρίου 1942

473

Ιωάννης Γκλαβίνας

Κυρίαρχες αντιλήψεις για τη μουσουλμανική μειονότητα
στη μετακομμουνιστική Βουλγαρία

489

Λία Γυιόκα

Μικρή επισκόπηση της έννοιας της ετερότητας στον οριενταλισμό,
τον προμητισμό και την πολυπολιτισμική ιδεολογία

503

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**

Αντώνιος Β. Βράκας

Η ιστορική και πολιτική διάσταση
της Ανδρομάχης του Ευρυπίδη